

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет економічний

Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК. МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Менеджмент організацій і адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні
кафедри менеджменту і маркетингу
Протокол № 5 від 19 лютого 2026 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Міжнародна торгівля
Освітня програма	
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	
Галузь знань	
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Семінарські заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

"Міжнародна торгівля" є вибірковою компонентою. Студенти отримують знання з теоретичних і методологічних основ міжнародної торгівлі, закономірностей формування напрямків та форм міжнародної торгівлі і практичні навички з аналізу стану та тенденцій розвитку міжнародних ринків товарів, послуг, інвестицій, робочої сили, використання системи показників для оцінки результативності міжнародної торгівлі.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності та механізми міжнародної торгівлі, показники її розвитку, сучасні форми та методи організації міжнародного обміну товарами.

Мета дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти розуміння трендів, закономірностей та механізмів міжнародної торгівлі, аналізу показників її розвитку; знань сучасних форм та методів організації міжнародного обміну товарами, послугами та продуктами інтелектуальної власності, а також сучасного інструментарію регулювання міжнародних торгових процесів.

Завдання дисципліни - сформувати у здобувачів вищої освіти комплекс компетенцій, достатніх для початку роботи за фахом у державних та бізнес структурах, у процесі планування, організації та регулювання експорту/імпорту у системі міжнародних торговельних відносин.

Комплексний підхід до викладання дисципліни дозволить здобувачам вищої освіти **знати:**

- закономірності та механізми міжнародної торгівлі;
- показники розвитку міжнародної торгівлі;
- сучасні форми міжнародного обміну товарами;
- методи організації міжнародного обміну товарами, послугами та продуктами інтелектуальної власності;
- товарні ринки (біржі, аукціони, виставки, ярмарки, тендери) при проведенні міжнародної торгівлі.

вміти:

оцінювати показники розвитку зовнішньої торгівлі держав, ефективність експортно/імпоротної діяльності їх суб'єктів, й, у цілому, обсяги та динаміку міжнародної торгівлі;
 застосовувати найбільш ефективні методи міжнародної торгівлі;
 обирати організовані товарні ринки (біржі, аукціони, виставки, ярмарки, тендери) при проведенні міжнародної торгівлі;
 аналізувати ефективність спрямування експортно/імпортних потоків на основі системи регуляторних інструментів корпоративного, державного, міждержавного, регіонального та глобального рівнів.

Компетентності

Здатність розв'язувати складі спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

Здатність застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності.

Програмні результати навчання

Застосовувати концепції, методи та інструменти менеджменту для результативного та ефективного управління організацією.

Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

Організовувати та здійснювати комунікації з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Торгівля в системі міжнародного бізнесу.	Сутність міжнародної торгівлі та її концепції. Еволюція теорій міжнародної торгівлі. Система показників розвитку міжнародної торгівлі	Тести, питання
2.	Форми міжнародної торгівлі.	Систематизація форм міжнародної торгівлі. Форми міжнародної торгівлі за специфікою регулювання. Форми міжнародної торгівлі за специфікою взаємодії суб'єктів. Форми міжнародної торгівлі за специфікою предмета торгівлі.	Тести, питання
3	Методи міжнародної торгівлі.	Систематизація методів міжнародної торгівлі Непряма торгівля Торгівля через організовані товарні ринки	Тести, питання

4	Регулювання міжнародної торгівлі	Система регулювання міжнародної торгівлі. Національний рівень регулювання міжнародної торгівлі. Міжнародні організації з регулювання міжнародної торгівлі. Методи регулювання міжнародної торгівлі.	Тести, питання
5	Система міжнародних комерційних контрактів.	Поняття міжнародного комерційного контракту. Основні принципи. Класифікація міжнародного контракту. Класифікація за предметом.	Тести, питання
6	Інституційні засади міжнародної торгівлі.	Нормативно-правове регламентування міжнародних торговельних угод. Система СОТ для урегулювання суперечностей у сфері міжнародної торгівлі.	Тести, питання
7	Зовнішньоторговельна та міжнародна торговельна політика.	Митна вартість товару, країна походження товару. Ліцензії, квоти, технічні бар'єри. Фінансові методи торговельної політики. Основні інструменти торговельної політики ЄС	Тести, питання
8	Україна на міжнародному ринку товарів, послуг та інвестицій.	Фактори впливу та тенденції розвитку експортно-імпоротної діяльності України. Зовнішньоторговельний баланс та зовнішньоторговельний оборот України. Гарантії захисту іноземних інвестицій. Диференціація регіонів України за інвестиційною привабливістю.	Тести, питання
9	Міжнародна торгівля товарами	Торгівля за прямими зв'язками між контрагентами. Торгівля через торговельно-посередницьку ланку. Провідні світові аукціони. Порядок проведення міжнародних аукціонів. Міжнародні торги (тендери). Порядок проведення міжнародних торгів. Виконання контракту міжнародної купівлі - продажу.	Тести, питання

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів

Лекція	0
Семінарське заняття	50
Самостійна робота	20
Індивідуальне завдання	30
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Вили навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4		30
Самостійна р-та														20				20
Індивідуальні завдання									15							15		30
Всього за тиж-нь			2	2	2	2	2	2	26	2	2	2	2	36	2	35	50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа
<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Козик Ю.Г., Міжнародна торгівля / Ю.Г. Козик, Н.С. Логвінова - К: Центр учбової літератури, 2011. – 512 с. 2. Козак Ю. Г. Міжнародна торгівля : підручн. / Ю. Г. Козак. – К. : ЦУЛ, 2015. – 272 с. 3. Крилова Н. В. Міжнародна торгівля : навч. посіб. / Н. В. Крилова. - К. : Знання, 2008. - 365 с. 4. Митний кодекс України та нормативно-правові акти, що регулюють його застосування : зб. доп. / Уклад. П. В. Пашко, В. П. Науменко. - К. : Знання, 2004. - 734 с. 5. Міжнародна торгівля : навч. посіб. / За заг. ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, О. В. Мірошніченка. – [3-тє вид., доп. та перероб.]. - К. : Центр учбов. літ-ри, 2009. - 668 с. 6. Павленко І. І. Міжнародна торгівля та інвестиції : навч. посіб. / І. І. Павленко, О. В. Варяниченко, Н. А. Навроцька. – К.: Центр учбов. літ-ри, 2012. – 256 с. 7. Гуменюк Ю. П. Міжнародна трудова міграція: методологічний та організаційний аспекти : моногр. / Ю. П. Гуменюк. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 619 с. 8. Дзюбановська Н. В. Статистичне оцінювання чинників впливу на міжнародну торгівлю із використанням дисперсійного аналізу / Н. В. Дзюбановська // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2017. – Вип. 27. – Ч. 3. – С. 131-134. – (Сер. Економічні науки). 9. Дідківський М. І. Міжнародний трансфер технологій : навч. посіб. / М. І. Дідківський. – К. : Знання, 2011. – 365 с. 10. Дубоделова А. В. Кластерний підхід до аналізу розвитку міжнародного туризму в Україні / А. В. Дубоделова, І. Я. Кулиняк, Ю. Г. Бондаренко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – 24.6. – С. 195-201. 11. Ємець М. С. Дослідження факторів впливу на розвиток міжнародного туризму в країнах ЦСЄ / М. С. Ємець // Економіка: реалії часу. – 2016. – № 2(24). – С. 56-63. 12. Ковтун Т. Д. Сучасний стан і перспективи розвитку міжнародної торгівлі товарами / Т. Д. Ковтун, В. А. Магалова // Бізнес Інформ. – 2018. – № 3. – С. 101-107. 13. Крамарев Г. В. Аналіз динаміки та структури зовнішньоторговельної діяльності України / Г. В. Крамарев, В. О. Шликова, О. М. Леванда // Бізнес Інформ. – 2019. – № 1. - С. 79-91. 	

14. Мельник Т. М. Тенденції розвитку експорту України в умовах євроінтеграції / 10 Т. М. Мельник, К. С. Пугачевська // Бізнес Інформ. - 2017. - № 10 (477). - С. 66-73.
15. Міценко Н. Г. Теоретико-методологічні аспекти планування виходу підприємства на європейський ринок / Н. Г. Міценко, В. І. Дорош, І. Ю. Семенюк // Підприємництво і торгівля : зб. наук. праць. - 2018. - Вип. 22. – Львів : ЛТЕУ, 2018. - С. 50-54.
16. Мозговий О. Сучасна парадигма функціонування світового фінансового ринку / О. Мозговий, Д. Малащук // Міжнародна економічна політика. – 2016. – № 1 (24). – С. 29-51.
17. Петроє О. М. Міжнародна трудова міграція : аналіз ситуації та наслідків для України / О. М. Петроє, В. Т. Васильєв // Вісник НАДУ. – 2015. – № 4. – С. 93-100. – Режим доступу : http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2016/01/2015_4_14_ukr.pdf
18. Романенко В. А. Зовнішня торгівля України з ЄС: тенденції, проблеми, перспективи / В. А. Романенко, Л. В. Лебедева // Економіка і суспільство. – 2017. – Вип. 9. – С. 71-77.
19. Сторожчук В. М. Правила походження товарів як інструмент зовнішньоторговельної політики держави / В. М. Сторожчук // Бізнес Інформ. – 2018. – № 1. – С. 65-72.
20. Технічні бар'єри та санітарні та фітосанітарні заходи в міжнародній торгівлі: види, тенденції розвитку, регулювання : посіб. держ. службовця [Електронний ресурс] / За ред. І. В. Бураковського, К. Кравчука, В. Мовчан. – Режим доступу : www.ier.com.ua/files/publications/Books/Sanitary_measures.pdf
21. Mitsenko N. Transformation of international economic relations: modern challenges, risks, opportunities and prospects : collective monograph / edited by M. Bezpartochnyi, in 3 vol. / ISMA University. – Riga: «Landmark» SIA, 2017. – Vol. 2. - 195 p.

7. Контактна інформація

Кафедра	Менеджменту і маркетингу, вул.Шевченка, 57, Гуманітарний корпус, кабінет 810, https://kmim.pnu.edu.ua/ , kmim@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Ткач Олег Володимирович, д.е.н., проф. кафедри менеджменту і маркетингу
Контактна інформація викладача	Oleg.tkach@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна добродітність	<p>Політика курсу є студентоорієнтованою, спрямована на формування відповідних компетенцій шляхом активної комунікації та сприятливого навчального середовища. Заохочується ознайомлення з найкращим досвідом практичної діяльності у сфері міжнародної торговельної діяльності як вітчизняних, так і міжнародних компаній. А також можливості використання даного досвіду у реальних компаніях, з діяльністю яких знайомі студенти або є працівниками.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної добродітності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>Дотримання академічної добродітності засновується на ряді положень та принципів академічної добродітності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету, зокрема таким документом в ЗВО є Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеного в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 27 вересня 2022 р. № 530 http://surl.li/eonvn</p>
--------------------------	---

	Відповідно, будь які прояви академічної доброчесності недопустимі, зокрема списування під час контрольних заходів чи екзаменів. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з навчального закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідання занять є важливою складовою навчання та обов'язковим елементом вивчення дисципліни, за винятком пропусків за поважної причини, що підтверджена відповідним документом. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка ставиться, а нб округляється. Консультації студентам проводяться у відповідності до затвердженого кафедрою графіка (https://kmim.pnu.edu.ua/графік-консультацій). Також є можливість здачі студентами пропущених тем через використання системи дистанційного навчання(https://d-learn.pnu.edu.ua).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Виконання завдання пізніше встановленого терміну допускається в разі поважної причини, що підтверджена відповідним документом, але до складання форми підсумкового контролю.
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність https://pnu.edu.ua/dokumenty/ та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»
Додаткові бали	За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть бути зараховані додаткові бали.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672 http://surl.li/dzryl

Викладач _____ Ткач О.В.